

Skipan av grindadrápi í Tórshavn

Grindaformenninir fyri hvalváanna Tórshavn, Tórshavnar Býráð og sýslumaðurin hava á fundi í býráðssalinum hin 8. januar 1996 fyrsett nýggja mannagongd í sambandi við grindadráp í Havn

Áðrenn grindin verður hildin til, verður Sandagerðsvík avgjörð, so kvirt er á sandinum. Ongin má fara inn um girðingina, og tá, bert grindamenn, tá ið teir fáa boð um hetta.

Tá grindin nærkast hvalvánni, má eingin grindabátur í rakstrinum vera so nær formannsbátunum, at formannsbátarnir ikki óforðaðir kunnu halda grindin til.

Allir bátar og fólk á landi hava skyldu at útinna tað, ið sýslumaðurin og/ella

grindaformenn geva boð um.

Bátur, sum fer í grind, skal – smbrt. Kunngerð um grind – vera merktur við havnakenningsartekini.

Tá grindin er komin á land ella so nær landi, at hvalirnir liggja fastir, fara grindamenninir, eftir boðum og undir leiðslu av grindaformonnunum á sandinum, í holt við dráp.

Høgt eigur at verða sum minst, og har til ber, eiga menn at royna nýggja ongulin í staðin fyri at høgga.

Skorið á háls

Tá skorið verður á háls, skal verða skorið djúpt niður í báðum vangunum og stungið í munnuna. Síðan skal skerast á hálsaðrarnar. Verður skorið frá síðuni/ frammanvert bakslið og runt áðrenn mønusting, vísa royndir, at knivurin er lættari at stýra og drápið minni pinufult.

Eftir drápið verða – av grindaformonnunum – bidnir eignaðir bátar til at taka sær av sleipa hvalirnar vvir á vestaru kei.

Viðmerkjast skal, at allir grindamenn og grindabátar hava skyldu at taka lut í tí neyðuga arbeiði, ið er at gera beint eftir at grindin er deyd.

Tá ið alt neyðuga arbeiði er gjørt, geva grindaformenninir, gjøgnum rópara, boð um, hvar grindamenn/ bátar kunnu melda seg til, boð um, hvar grindamenn/ bátar kunnu melda seg til.

Viðvíkjandi tilmelding á sandinum, so eru triggir menn, ið taka sær av hes-

um.

Tilmelding

Viðvíkjandi tilmelding av bátum, so fer hendan fram umborð á Skúmaranum, sum verður liggjandi við vestaru boyuna uttan fyrir oljutangarnar. Eru líkindini ikki til vildar, liggur hann á øðrum hóskaði plássi longri inni.

Tilmeldað verður við báðar síður og bátar skulu tí koma í tveimum røðum vestanifr. Bátar eiga ikki at troka seg framat.

Bátar, ið eru skrásettir við TN-nummari, verða bert uppskrivaðir við skrásetingarnummari og tali av grindamonnunum. Hetta fyrir at uppskrivingin skal ganga skjótari. Bátar uttan skrásetingarnummari, og aðrir bátar, geva upp bátanavn, bátastødd og bátanara. Vandioð er fyrir, at bátar uttan havnakenningsmerki, verður skeiðt uppskrivað.

Grindaskaði

Viðvíkjandi grindaskaða, skal skaði á bátar fráboðast skaðasýnismanninum beinanvegin drápið er av og bátar hava útinnat tað, ið sýslumaður og/ella grindaformenn hava givið boð um, men áðrenn tilmelding. Grindaformenninir geva boð um hetta. Orsøkin til hetta er, at rovdindur hava víst, at nóg tann størsti parturin av skaðum uppá bátar hendur undir tilmelding, og kann hetta ikki góðtakast sum grindaskaði, tí, tá tilmeldingin er byrjað, er alt neyðugt/álágt arbeiði gjørt.

Skaðasýnismaðurin er á báti, og grindaformenninir siga frá, hvar báturnir hjá skaðasýnismanninum liggur. Endurgjald fyrir skaða á bát, ið kemur undir tilmelding, verður ikki veittur.

Skaði á landi skal somuleiðis fráboðast skaðasýnismanninum.

Boð um skaða kunnu latast býráðnum ella grindaformanni.

Skaðasýnismaðurin er al-

tið at hitta á býráðsskrivstovnu hálvan tíma áðrenn seðlarnir koma út.

Frammanfyrir standandi er ein áheitan til allar grindamenn, so framhaldandi kann betrast um grindadráp-ið, siga Ivan Klein Olsen, sýslumaður, og Lisbeth L. Petersen, býráðsformaður, í tíðindaskrivi.

Áhugaverdur fundur í Astma- og Allergifelagnum:

Tosaðu um at stovna føroyskan astmaskúla

Føroya Astma og Allergifelag hevði fund á Hotel Hafnia leyggardagin 13. jan.

Triati fólk vóru møtt á fundi, og helvtin teirra teknaði nýggjan limaskap í felagnum. Sostat eru 100 limir í felagnum. Nýggja nevnd felagsins fer væntandi at skipa seg skjótt.

Astma skúli

Eitt evni, sum varð tikið upp á fundinum, var stovning av føroyskum astma skúla.

Ein munagóð heilsutænasta krevur, at diagnosan er røtt og heilivágurin er rættur.

Men, sjúklingarnir hava somleiðis tørv fyrir, so tíðliga sum gjørligt, at fáa góða upplýsing og vegleiðing um sjúkuna, hvussu heilivágur virkar og eigur t takast.

Nøkur sjúkrahús eru í Danmark, har nýstovnaðir astmaskúlur eru farnir at virka. Somuleiðis er ein astmaskúli fyri børn settur

á stovn uttan fyri sjúkrahús umhvørvið.

Í Føroyum er ongin slíkur skúli settur á stovn enn, men hetta er avgjørt eitt mál, ið eigur at verða arbeitt fram ímóti.

Flestu sjúklingar eru greiðir yvir, hvat ið elvir teirra astmu, men teir duga ikki at skilja ímillum avgjørd allergi og ógreið luftvegis erandi evni.

Mangir sjúklingar hava kortini ilt við at kenna mun á heilivági, sum linnar astmaherðindi og heilivági, sum fyrirbyrgir.

Sjálvt um hetta evnið er eitt týðningarmikið tema á astmaskúlunum, eru framvegis mong, sum ikki skilja mun í virki og brúki.

Pulvur og spray er fyrir fólk flest bert nakað, sum verður nýtt í viðgerð av akuttum astmaherðindi. Tað krevur tíð at vegleiða sjúklingar um hesi viðurskifti, at pulvur somuleiðis hevur annað fyrirbyrgjandi virki

(t.d. Spirocort og Becotide).

Flestu astmaæmingar halda, at teir klára síni astmaherðindi betur, eftir at teir hava verið á astmaskúla.

Tað er undrunarvert, at so fá fólk eru greið yvir, hvøjr hjálparmøguleikar finnast fyrir astmasjúklingar.

Vit mugu vóna, at astmaskúlarnir kunnu gerast eitt tilboð til allar asmaatikarar, eisini í Føroyum.

Ein framtíðarætlan, sum Føroya Astma og Allergifelag vil arbeiða fyrir, er, at í minsta lagi ein astmasjúkrasystir við serútbúgving, verður sett í starv í Føroyum at hjálpa við upplýsingararbeiði og upplæring av astmasjúklingum.

Astmasjúkrasystirin kann gerast ein týðningarmikil bindiliður millum sjúkling og serlækna, og hon kann hjálpa at gera tilveruna tryggari fyrir astmasjúklingar.

Astma og Allergi For-

bundet í Danmark hevur givið út nýggja bók: »Praktiske Råd og tips i hverdagen, ASTMA OG ALLERGI – HVAD GØR DU?« – Hanne Langkjær, sum er informationschef i Dansk Astma og Allergiforbund, hevur týtt bókina.

Bókin er hent uppslagsverk hjá teimum, ið vilja vita nærri um astma og allergi viðurskifti, og hvøjr hjálparmøguleikar finnast. Føroya Astma og Allergifelag stendur fyrir bóka-søluni í Føroyum og bókina kann bileggjast hjá Føroya Astma og Allergifelag, Postsmoga 3151, FR-100 Tórshavn. Bókin kostar 100 kr.

Rithøvundurin Terje Riis, sum sjálvur er allergikari, skrivaði upprunabókina á norskskum. Bókin varð givin út í 1994 av Norsk Kulturforlag AS.

Kpo.

TVINGSILSSOLA

Hósdagin

7. mars 1996,

kl. 9.00

verður á dómarskrivstovnu, C. Pløyersgøtu 1,100 Tórshavn, hildin tvingssilssola yvir matr. nr. 233 b, Kollafirði.

Ognin er ein gamal betongbygningur í trimum hæddum 96 m² til víddar, sum áður er nýttur til goymslu, frystirúm og garagu. Bygningurin er í ringum standi. Stykkið er 807 m² til støddar.

Tvingsilssolan er umbiðin av Christian Andreassen, advokati, Fr. Petersensgøtu 9, Tórshavn, tlf. 11145 (j. nr. 940963), sum kann geva nærri upplýsingar, og sum nærri avtala kann gerast við, um ynski er um at síggja ognina.

Søluuppgjerd kann umbiðjast hjá nevnda advokati ella hyggjast ígjøgnum á dómarskrivstovnu.

Føroya Fútarættur, tann 14. februar 1996